

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet, Frie Grønne og Moderaterne om Ordblindepakke IV

1. oktober 2022

Regeringen (S) har den 1. oktober 2022 indgået aftale med Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet, Frie Grønne og Moderaterne om Ordblindepakke IV. Med aftalen afsættes der samlet set 88 mio. kr. fra 2023-2026 og 1,0 mio. kr. varigt herefter til indsatsen for ordblinde samt personer med skrive-og læsevanskeligheder

Partierne bag aftalen anerkender, at der fortsat er et stort behov for at løfte elever med ordblindhed samtidig med, at der også er et behov for at hjælpe elever med andre skrive-og læsevanskeligheder godt igennem uddannelsessystemet og trykt ind i voksenlivet. Dette skal ske med blik for, at denne elevgruppe har brug for positive oplevelser med skolen og med det at lære. Indsatserne over for gruppen skal derfor have en understøttende karakter, der tager udgangspunkt i elevernes ressourcer – og ikke måler og vejer deres vanskeligheder.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der med Ordblindepakke IV prioriteres midler til ordblindhed og til andre skrive-og læsevanskeligheder i dagtilbud, på grundskoler og ungdoms- og voksenuddannelser. Pakken har således et bredere perspektiv på læse- og skrivevanskeligheder end blot ordblindhed.

Aftalepartierne er også enige om, at der er behov for at styrke den tidlige og forebyggende indsats allerede før, børnene starter i skole. Der skal sættes særligt fokus på børn med risiko for at udvikle ordblindhed eller andre læsevanskeligheder – både ved at styrke sprogmiljøet i dagtilbuddet og ved at understøtte sprogmiljøet i hjemmet, hvor forældrene har ordblindhed eller andre læsevanskeligheder.

Med pakken adresseres nogle af de udfordringer, som sektoren selv har identificeret, og der bygges videre på de gode indsatser fra bl.a. de tidligere ordblindepakker. Ordblindepakke IV tager således yderligere skridt i forhold til at tilvejebringe den rette hjælp og vejledning, så ordblindhed samt andre skrive-og læsevanskeligheder ikke ender med at begrænse børn, unge og voksne i at begå sig i uddannelsessystemet og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at igangsætte nedenstående initiativer til styrkelse af indsatsen for ordblinde.

1. Styrkelse af sprogmiljøet i hjemmet
2. Praksisnær kompetenceudvikling til dagtilbudspersonale
3. Videreudvikling af Ordblindetesten og styrket opfølgning samt justering af tidligere ordblindeinitiativer på grundskoleområdet
4. Vejlednings-og videnspakker om sprogforståelsesvanskeligheder til dagtilbud og grundskole
5. Løft af inkluderende og ordblindevenlig læringsmiljø i FGU
6. Videnspakker og ordblindevenlige miljøer på FGU og ungdomsuddannelser
7. Nationale dataopgørelser om ordblindhed i datavarehuset
8. Udvikling af supplerende tests til SPS og OBU

Initiativ 1. Styrkelse af sprogmiljøet i hjemmet

Regeringen og aftalepartierne er enige om et forsøgs- og udviklingsprogram målrettet forældre med ordblindhed eller andre læsevanskeligheder, som afprøves i kommunalt regi. Programmet skal afprøve, hvordan dagtilbud – gerne i samarbejde med andre kommunale aktører – kan etablere kontakt til og samarbejde med familierne for at understøtte forældrene i at skabe et udviklende sprogmiljø i hjemmet. Afsættet for programmet er det almindelige forældresamarbejde i dagtilbuddet, herunder særligt samarbejdet omkring at understøtte børns kommunikative og sproglige udvikling. Som en del af programmet skal der udvælges/designes en indsats, som skal afprøves. Herudover afsættes der midler til en pulje, som kan søges af kommuner, der ønsker at blive en del af programmet og afprøve indsatsen. Afprøvning af indsatsen kan ske med deltagelse af både kommunale og private dagtilbud i kommunen. Der afsættes 13,9 mio. kr. fra 2023-2026 til initiativet.

Initiativ 2. Praksisnær kompetenceudvikling til dagtilbudspersonale

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der i samarbejde med professionshøjskoler udvikles et praksisnært kompetenceudviklingsforløb, der kobler teoretisk viden og praktisk forståelse samt udførelse, herunder at der udvikles undervisningsmaterialer til forløbet. Ved at gennemføre forløbet bliver pædagogiske personale i dagtilbud klædt på til at styrke pædagogiske og fysiske sprogmiljøer i dagtilbud til gavn for alle børn og dermed også de børn, der er i risiko for at udvikle ordblindhed og andre læsevanskeligheder. Dette skal medvirke til at udvikle og understøtte børns sproglige og kommunikative udvikling samt forudsætningerne for senere læseudvikling. Der afsættes 3,0 mio. kr. fra 2023-2026 til initiativet.

Initiativ 3. Videreudvikling af Ordblindetesten og styrket opfølgning samt justering af tidligere ordblindeinitiativer på grundskoleområdet

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte midler til justering af Ordblindetesten, så den bliver mere brugervenlig og kan anvendes hele året. Herudover igangsættes der et forsknings- og udviklingsprojekt, som skal undersøge, hvordan elever med andre skrive- og læsevanskeligheder end ordblindhed kan støttes yderligere, herunder inddragelse af elevernes egen oplevelse af behovet for støtte. Der afsættes også midler til evaluering af Risikotest for ordblindhed samt implementering af initiativerne i ordblindepakkerne. Der afsættes 10,2 mio. kr. fra 2023-2026 og 0,5 mio. kr. varigt herefter til initiativet.

Initiativ 4. Vejlednings- og videnspakker om sprogforståelsesvanskeligheder til dagtilbud og grundskole

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at vidensgrundlaget om sprogforståelse og forudsætningerne for senere læseudvikling i både dagtilbud og grundskole skal styrkes med udvikling af viden- og inspirationsmateriale samt udvikling og afprøvelse af konkrete undervisningsindsatser i grundskolen, der kan støtte elever med sprogforståelsesvanskeligheder. Initiativet skal bidrage til, at medarbejdere bliver bedre til at understøtte børn og unges sproglige udvikling og styrke overgangen fra dagtilbud til skole. Der afsættes 7,5 mio. kr. fra 2023-2026 til initiativet.

Initiativ 5. Løft af inkluderende og ordblindevenligt læringsmiljø i FGU

Regeringen og aftalepartierne er enige om at understøtte FGU institutionernes fortsatte mulighed for at arbejde målrettet med implementeringen af et inkluderende og ordblindevenligt læringsmiljø. Der afsættes 44,4 mio. kr. fra 2023-2026 til initiativet.

Initiativ 6. Videnspakker og ordblindevenlige miljøer på FGU og ungdomsuddannelser

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at hvis elever på ungdomsuddannelserne med ordblindhed og andre læsevanskeligheder skal have samme muligheder som deres klassekammerater, er der behov for, at institutionerne bliver klædt bedre på til at håndtere disse udfordringer. Derfor afsættes der midler til at udvikle viden- og inspirationsmateriale samt temadage for lærere og ledere på FGU og ungdomsuddannelserne om, hvordan der kan skabes et ordblindevenligt undervisningsmiljø. Der afsættes 5,0 mio. kr. fra 2023-2026 til initiativet.

Initiativ 7. Nationale dataopgørelser om ordblindhed i datavarehuset

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at testresultater fra Ordblindetesten skal bearbejdes og udstilles i ministeriets datavarehus. Her vil skoler, kommuner og andre interesserede kunne tilgå nøgletal på kommune- og skoleniveau, der kan

give øget viden til fx lokale læsevejledere og ordblindelærere. Det vil således give både praksis, vidensmiljøer og ministeriet databaseret viden og hjælp til at understøtte ordblinde elevers vej i uddannelsessystemet. Der afsættes 2,0 mio. kr. fra 2023-2026 og 0,5 mio. kr. varigt herefter til initiativet.

Initiativ 8. Udvikling af supplerende tests til SPS og OBU

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der skal udvikles nye supplerende tests, der skal bidrage til at sikre et mere ensartet udrednings- og vurderingsgrundlag for elever og kursister, som har scoret i gul gruppe på Ordblindetesten, på tværs af SPS og ordblindeundervisning for voksne (OBU). Der afsættes 2,0 mio. kr. fra 2023-2026 til initiativet.

Finansieringen af initiativerne afsættes fra Børne- og Undervisningsministeriets forsøgs- og udviklingsbevilling.